

Заява Комітету щодо чергового акту терору рф проти світової культурної спадщини

4.9.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики рішуче засуджує черговий цілеспрямований акт терору, вчинений російською федерацією проти об'єктів культурної спадщини України, які мають унікальну цінність для всього людства.

Під час чергової повітряної атаки держави-агресора 4 вересня зазнала пошкодження будівля, що є частиною Національного заповідника «Софія Київська» — пам'ятки, що входить до об'єкту Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Унаслідок дії вибухової хвилі пошкоджено Консисторію (XVIII ст., охоронний номер 260072/10-Н) на території Національного заповідника «Софія Київська», що є прямим доказом того, що росія свідомо ставить під удар надбання людської цивілізації та нехтує будь-якими нормами міжнародного права.

Комітет окремо наголошує, що нинішній акт варварства є елементом свідомої та цілеспрямованої кампанії знищення української культурної спадщини державою-агресором.

Нагадаємо, що 21 березня 2024 року ансамбль Національного заповідника «Софія Київська» вже зазнав пошкоджень унаслідок масованого ракетного обстрілу Києва. Під систематичні атаки піддається і ще один об'єкт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО — Національний заповідник «Києво-Печерська лавра», об'єкти якого зазнали руйнувань під час ворожих ударів 24 січня та 15 червня 2026 року. Повторні та системні посягання на обидві головні святині України беззаперечно засвідчують, що російська федерація методично створює загрозу знищення унікальних пам'яток світового значення.

Знищення та пошкодження пам'яток, включених до об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, належить до тактичного арсеналу лише найбільш радикальних терористичних угруповань, що мають на меті знищення людської культури як такої. Вчиняючи аналогічні злочини у центрі Європи, російська федерація демонструє повну ідеологічну та моральну тотожність із терористичними організаціями.

У зв'язку з цим подальша присутність рф серед держав-членів ЮНЕСКО є несумісною з цілями та завданнями Організації і становить пряму загрозу збереженню об'єктів Всесвітньої спадщини.

Зазначений злочин є прямим порушенням:

Конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року (Гаазька конвенція) та її Протоколів;

Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини 1972 року;

Статуту Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).

Держава, яка системно знищує цивільну інфраструктуру, запускає ракети та дрони, які руйнують пам'ятки світового значення, та посягає на об'єкти під егідою ЮНЕСКО, втратила будь-яке моральне та юридичне право перебувати серед цивілізованих націй.

У зв'язку з цим Комітет звертається до міжнародної спільноти із закликом:

активізувати діяльність міжнародних організацій щодо документування, фіксації та надання належної міжнародно-правової оцінки злочинам російської федерації проти культурної спадщини України;

терміново зафіксувати черговий факт злочину проти пам'ятки, що входить до об'єкту Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, та направити експертну місію для оцінки пошкодження; посилити міжнародні механізми притягнення російської федерації до відповідальності за систематичне знищення об'єктів культурної та духовної спадщини України;

пришвидшити ініціювання та розгляд процедур щодо призупинення прав членства російської федерації в ЮНЕСКО як держави, що грубо порушує принципи та цілі Організації.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/275164.html